

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.03.1983, sp. zn. 3 Cz 21/83, ECLI:CZ:NS:1983:3.CZ.21.1983.1

Číslo: 52/1984

Právní věta: Použití způsobu soudního výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu (§ 303 a násl. o. s. ř.) je možné jen v těch případech, má-li povinný zřízen buď běžný účet u České (Slovenské) státní spořitelny (jde-li o občana) nebo účet u Státní banky československé, popřípadě se souhlasem banky (§ 367 odst. 2 hospodářského zákoníku) u jiného peněžního ústavu (jde-li o organizaci).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.03.1983

Spisová značka: 3 Cz 21/83

Číslo rozhodnutí: 52

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Organizace socialistické, Státní spořitelna, Výkon rozhodnutí, Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky, Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu

Předpisy: 99/1963 Sb. § 251

§ 257

§ 258

§ 303

§ 304

§ 305

§ 306

§ 307

§ 308

§ 309

§ 310

§ 311 109/1964 Sb. § 367 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

č. 52/1984 sb. rozh.

Použití způsobu soudního výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu (§ 303 a násl. o. s. ř.) je možné jen v těch případech, má-li povinný zřízen buď běžný účet u České (Slovenské) státní spořitelny (jde-li o občana) nebo účet u Státní banky československé, popřípadě se

souhlasem banky (§ 367 odst. 2 hospodářského zákoníku) u jiného peněžního ústavu (jde-li o organizaci).

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 30. 3. 1983, [3 Cz 21/83](#))

Rozsudkem okresního soudu ve Frýdku-Místku z 28. 4. 1981 č. j. 15 C 115/81-10 byla M. P. a E. P. uložena povinnost společně a nerozdílně zaplatit vůči B. K. a I. K. částku 50 000 Kčs spolu s úrokem z prodlení od 1. 1. 1981 do zaplacení a rovněž společně a nerozdílně nahradit náklady řízení ve výši 4220 Kčs, a to do tří dnů od právní moci rozsudku. Rozsudek nabyl ve věci samé právní moci dne 28. 5. 1981.

Okresní soud ve Frýdku-Místku usnesením z 19. 7. 1982 č. j. E 986/82-2 vyhověl návrhu oprávněných a k uspokojení pohledávky oprávněných v částce 50 000 Kčs spolu s 3 úrokem z prodlení od 1. 1. 1981, jakož i nákladů předcházejícího řízení ve výši 4220 Kčs a nákladů na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 1760 Kčs, nařídil soudní výkon rozhodnutí odepsáním pohledávky z účtu koncernového podniku P. N. O., vedeného pod č. 94-2302-811 u pobočky SBČS v O. Povinným zakázal nakládat s tímto účtem až do výše uplatnění pohledávky a současně přikázal pohledávku po právní moci usnesení odepsat z uvedeného účtu a vyplatit ji v hotovosti ve prospěch oprávněných.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto usnesením soudu prvního stupně, které nabylo právní moci byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Jestliže povinný nesplní dobrovolně v určené lhůtě povinnost, kterou mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o. s. ř.). Výkon rozhodnutí lze nařídit a provést jen způsoby v zákoně uvedenými (§ 257 o. s. ř.). Z ustanovení § 258 odst. 1 a 2 o. s. ř. vyplývá, že způsob výkonu rozhodnutí se řídí povahou uložené povinnosti. Jedním ze způsobů výkonu rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky je přikázání pohledávky (§ 258 odst. 1 o. s. ř.). Tento způsob výkonu je blíže upraven v části páté hlavy třetí občanského soudního řádu v ustanoveních § 303 až 320. Pohledávkami podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu jsou jednak peněžité pohledávky povinného vůči peněžnímu ústavu z důvodů zřízeného účtu povinného u peněžního ústavu, dále jiné peněžité pohledávky povinného vůči třetí osobě a konečně jiná majetková práva. Podle tohoto rozdělení pohledávek rozlišuje zákon přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu (upravené v ustanoveních § 303 až 311 o. s. ř.), dále přikázání jiných peněžních pohledávek (upravené v ustanovení § 312 až § 319 o. s. ř.) a konečně postižení jiných majetkových práv (§ 320 o. s. ř.). Z uvedeného vyplývá, že předpokladem nařízení výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu (je-li povinným organizace, pak půjde o účet u Státní banky československé, 1) je-li povinným občan, pak půjde o běžný účet u České státní spořitelny nebo Slovenské státní spořitelny) je existence účtu povinného u peněžního ústavu.

V projednávaném případě však již z návrhu na zahájení řízení vyplývalo, že účet 94-2302-811 u Státní banky československé - pobočky v O. není účtem povinných, ale účtem socialistické organizace. Vůči této organizaci měli povinní jinou peněžitou pohledávku. Nepřicházel proto v úvahu soudní výkon rozhodnutí odepsáním pohledávky z tohoto účtu a příkaz k její úhradě oprávněným, ale výkon podle ustanovení § 312 a násl. o. s. ř. Tento způsob výkonu se provede zákazem výplaty pohledávky povinnému, daném dlužníkovi povinného; podle ustanovení § 314 odst. 1 o. s. ř. vyplatí pohledávku oprávněnému dlužník povinného.

Protože se však oprávnění nesprávně domáhali nařízení soudního výkonu rozhodnutí způsobem podle ustanovení § 303 a násl. o. s. ř., a to odepsáním pohledávky z účtu, který nepatřil povinným, měl soud oprávněné poučit (§ 5 o. s. ř.) o tom, že jejich návrh je nesprávný, a uložit jim lhůtu k úpravě

návrhu. Přicházelo v úvahu buď nařízení výkonu přikázáním jiné peněžité pohledávky (s označením dlužníka povinného a důvodu pohledávky a v tomto případě by se zákaz výplaty pohledávky povinným týkal účtu 94 2302-811), nebo nařízení výkonu odepsáním pohledávky z účtu u místní pobočky České státní spořitelny, který by patřil povinným. Jestliže by návrh přes toto poučení ve stanovené lhůtě nebyl opraven, nezbylo by soudu než jej zamítnout.

Z předešlého je patrné, že soud prvního stupně porušil v této věci svým rozhodnutím zákon v ustanoveních § 303 a § 305 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 312 o. s. ř.

1) Srov. k tomu i § 367 odst. 2 hospodářského zákoníku (vyhlášeného v úplném znění pod č. 45/1983 Sb.) a § 1 odst. 2 vyhlášky č. 10/1978 Sb.